

รายงานผลการวิเคราะห์ความเสี่ยง
ของการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓

เทศบาลตำบลเหล่าปอแดง
อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

สารบัญ

บทที่1 : บทนำ	1
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์	2
บทที่2 : การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริต	2
2.1 การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริต	2
- เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง(Likelihood)	3
- เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ(Impact) ที่ส่งผลกระทบต่อบุคลากร	3
- ระดับความเสี่ยง(Degree of Risk)	3
- ตารางระดับความเสี่ยง(Degree of Risk)	3
2.2 การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริต	5
Risk Assessment for Conflict of Interest)	
2.3 ตารางการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	5
(Risk Assessment Plan for Conflict of Interest)	
2.4 สรุปภาพรวมของผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริต	6
บทที่3 : ผลการจัดการความเสี่ยง	7
3.1 ประโยชน์ของการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริต	7
3.2 ปัญหาและอุปสรรคของการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริต	7
3.3 แนวทางปรับปรุงแก้ไขความเสี่ยงด้านการทุจริต	7

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ความเสี่ยง(Risk)คือการวัดความสามารถที่จะดำเนินการให้วัตถุประสงค์ของงานประสบความสำเร็จ ภายใต้การตัดสินใจงบประมาณ กำหนดเวลาและข้อจำกัดด้านเทคนิคที่เผชิญอยู่ความเสี่ยงจึงอาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา อันเนื่องมาจากความไม่แน่นอนและความจำกัดของทรัพยากร การจัดการความเสี่ยงหรือการบริหารความเสี่ยง (Risk management) คือ การจัดการความเสี่ยงทั้งในกระบวนการในการระบุวิเคราะห์(Risk analysis) ประเมิน(Risk assessment)ดูแลตรวจสอบและควบคุมความเสี่ยงที่สัมพันธ์กับกิจกรรมหน้าที่และกระบวนการทำงานเพื่อให้องค์กรลดความเสียหายจากความเสี่ยงมากที่สุดอันเนื่องมาจากภัยที่องค์กรต้องเผชิญในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งหรือเรียกว่าอุบัติเหตุ (Accident)

ผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ทับซ้อนและผลประโยชน์ส่วนรวม หรือ Conflict of Interests หมายถึง สถานการณ์หรือการกระทำที่บุคคลไม่ว่าจะเป็นนักการเมืองหรือข้าราชการพนักงานหน่วยงานหรือผู้ให้บริการมีผลประโยชน์ส่วนตัวมากจนมีผลต่อการตัดสินใจหรือการปฏิบัติหน้าที่ในหน้าที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ของส่วนรวมกล่าวคือการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตัดสินใจหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งของตน อันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองหรือพวกพ้องมากกว่าประโยชน์ส่วนรวมซึ่งการกระทำดังกล่าวจะเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวทั้งเจตนาและไม่เจตนาในรูปแบบที่หลากหลาย จนกระทั่งกลายเป็นธรรมเนียมปฏิบัติที่ไม่เห็นว่าเป็นความผิดตัวอย่างการกระทำดังกล่าวมีให้พบเห็นได้มากในสังคมส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรมเนื่องจากการยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลักได้ส่งผลเสียหายให้เกิดขึ้นกับประเทศชาติก่อให้เกิดการกระทำที่ผิดจริยธรรมและจรรยาบรรณเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะ แต่ทำหน้าที่กลับตัดสินใจหรือปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้องเป็นหลัก

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการทุจริตหมายถึงกระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่ อาจเปิดผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริตกล่าวคือยังมีสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใดก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากขึ้น

เทศบาลตำบลเหล่าปอแดง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนครได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานอันอาจเกิดการทุจริตโดยวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจากโครงการ กิจกรรม หรือการดำเนินงาน จากแผนปฏิบัติการป้องกันปราบปรามการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 เพื่อนำมาวิเคราะห์หาสาเหตุหรือปัจจัยของความเสียหายอันเกิดจากในการดำเนินงาน

1. เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย
2. เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือในการบริหารราชการให้กับเทศบาลตำบลเหล่าปอแดง
3. เพื่อแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการของเทศบาลตำบลเหล่าปอแดง

บทที่2

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริต

2.1 การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริต การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเป็นการวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสี่ยงเพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นและจัดลำดับความเสี่ยงโดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต ได้แก่ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง(Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ(Impact) และระดับความเสี่ยงโดยกำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพเนื่องจากข้อมูลเป็นเชิงพรรณนาที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลขหรือจำนวนเงินได้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง(Likelihood)

ระดับ	โอกาส	คำอธิบาย
1	น้อยมาก	มีโอกาสดังเกิดขึ้นน้อยมาก
2	น้อย	มีโอกาสดังเกิดขึ้นน้อย
3	ปานกลาง	มีโอกาสดังเกิดขึ้นปานกลาง
4	มาก	มีโอกาสดังเกิดขึ้นมาก
5	มากที่สุด	มีโอกาสดังเกิดขึ้นมากที่สุด

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ(Impact) ที่ส่งผลกระทบต่อบุคลากร

ระดับ	ความรุนแรง	คำอธิบาย
1	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงาน
2	น้อย	ไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อย
3	ปานกลาง	บรรยากาศการปฏิบัติงานไม่เหมาะสม
4	สูง	ลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง
5	สูงมาก	ลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง

ระดับความเสี่ยง(Degree of Risk) แสดงถึงความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงโดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง(Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ(Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ 4 ระดับ ดังนี้

ระดับความเสี่ยง(Degree of Risk)

ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน	เขตสี	มาตรการควบคุม
ระดับความเสี่ยงต่ำ	1 – 3 คะแนน	เขียว	ยอมรับความเสี่ยง
ระดับความเสี่ยงปานกลาง	4 – 9 คะแนน	เหลือง	ยอมรับความเสี่ยงแต่ควรมีมาตรการควบคุม
ระดับความเสี่ยงสูง	10 – 16 คะแนน	ส้ม	ต้องมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
ระดับความเสี่ยงสูงมาก	17 – 25 คะแนน	แดง	ต้องมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยงโดยการหยุดยกเลิกเปลี่ยนแปลงกิจกรรม

ตารางระดับความเสี่ยง(Degree of Risk)

ความรุนแรง ของผลกระทบ	5	5	10	15	20	25
	4	4	8	12	16	20
	3	3	6	9	12	15
	2	2	4	6	8	10
	1	1	2	3	4	5
	1	2	3	4	5	
โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง(Likelihood)						

2.2 การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment for Conflict of Interest)เทศบาลตำบลเหล่าปอแดง ได้ศึกษาถึงปัญหาและแนวโน้มโอกาสในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ที่พบว่า มีความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนี้

1. การนำทรัพย์สินของหน่วยงานไปใช้ส่วนตัว เช่น การนำบุคลากรของเทศบาลไปใช้เพื่อการส่วนตัว หรือการนำรถราชการไปใช้ในกิจธุระส่วนตัวและในหลายกรณีมีการเบิกค่าน้ำมันด้วย เป็นต้น ในบางครั้ง คณะผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาลบางคน อาจมีการสั่งใช้บุคลากรของเทศบาลตำบลเหล่าปอแดง โดยไม่ได้ขออนุญาตจากผู้บังคับบัญชาและสั่งใช้ในเวลาราชการทำให้เกิดการทุจริตเชิงเวลา เบียดบังเวลาการปฏิบัติราชการและบางครั้งอาจมีการนำรถยนต์ส่วนกลางไปใช้ในกิจธุระส่วนตัวด้วย

2. การจัดซื้อจัดจ้างและการจัดหาพัสดุ เนื่องจาก หากพบขั้นตอนการกระทำที่ไม่โปร่งใส หรือการกระทำผิด หรือละเว้น หรือประมาท จะส่งผลเสียต่อองค์กรในภาพรวม รวมถึงการบริหารงานในขั้นตอนภายในองค์กร และอาจรวมถึงการเอื้อประโยชน์ให้ซึ่งกันและกันของเจ้าหน้าที่ ผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือหน่วยงาน ที่ติดต่อกับราชการ ประกอบกับ จะมีระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างออกใหม่ หากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานไม่ศึกษาค้นคว้าหรือเข้ารับการอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการปฏิบัติงาน อาจมีข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน ซึ่ง ส่งผลเสียหายแก่องค์กรอย่างร้ายแรงและส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ขององค์กรด้วย

3. การรับผลประโยชน์หรือการรับสินบนหรือรับของขวัญหรือรับของกำนัลจากร้านค้าที่มีมูลค่าสูงของเจ้าหน้าที่จัดหาพัสดุ เนื่องจากร้านค้าหรือผู้ประกอบการหวังผลประโยชน์ในการขายสินค้าในอนาคต เป็นการให้ของกำนัลที่อาจเอื้อประโยชน์ให้ซึ่งกันและกันของเจ้าหน้าที่กับเจ้าของร้านค้าหรือผู้ประกอบการ

2.3 ตารางการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนRiskAssessment
(Plan for Conflict of Interest)

5

ประเด็นความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	วัตถุประสงค์	การประเมินความเสี่ยง ด้านผลประโยชน์ทับซ้อน			
			โอกาส	ผลกระทบ	ระดับ ความเสี่ยง	ลำดับ ความเสี่ยง
1.การนำทรัพย์สินของ หน่วยงานไปใช้ส่วนตัว	ผู้บริหารและสมาชิก เทศบาลบางคน อาจมี การสั่งใช้บุคลากรของ ทต.เหล่าปอแดง โดย มิได้ขออนุญาต ผู้บังคับบัญชาในเวลา ราชการ ทำให้เกิดการ ทุจริตเชิงเวลาเบียดบัง เวลาการปฏิบัติราชการ	เพื่อป้องกันไม่ให้เกิด ทุจริตเชิงเวลา เบียดบัง เวลาการปฏิบัติราชการ เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ในเรื่องของการ ใช้ ทรัพย์สินของหน่วยงาน ไปใช้ส่วนตัว	5	4	20	1
2.การจัดซื้อจัดจ้างและ จัดหาพัสดุ	การจัดซื้อจัดจ้างไม่ เป็นไปตามระเบียบที่ เกี่ยวข้องหรือมีการ พัสดุที่ไม่เป็นไปตาม ข้อกำหนดมาตรฐาน	เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างและ การจัดหาพัสดุให้เป็นไป ตามประกาศระเบียบ หลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติและ ดำเนินการตามเกณฑ์การ ประเมินคุณธรรมและ ความโปร่งใสในการดํา เนินงานของหน่วยงาน ภาครัฐ(Integrity and Transparency Assessment : ITA)	5	3	15	2
(3) การรับผลประโยชน์ หรือการรับสินบนหรือ รับของขวัญหรือรับของ กำนันจากร้านค้าที่มี มูลค่ามาก	ฝ่ายจัดหาพัสดุรับ ของขวัญของรางวัลหรือ ของกำนันจากร้านค้า มูลค่าสูงเพื่อหวังขาย สินค้าในอนาคตอาจ นำไปสู่การจัดหาพัสดุ ไม่เป็นไปตามข้อกำหนด มาตรฐาน	เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติ กรรม. และหนังสือสั่งการ ที่เกี่ยวข้อง ป้องกันการ ทุจริตในองค์กร	5	1	9	3

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์	ลำดับความสำคัญของความเสี่ยง
(1)การนำทรัพย์สินของหน่วยงานไปใช้ส่วนตัว	ลำดับ1(ระดับความเสี่ยงสูงมาก=20 คะแนน)
(2)จัดซื้อจัดจ้างและการจัดหาพัสดุ	ลำดับ2 (ระดับความเสี่ยงสูง=15คะแนน)
(3)การรับผลประโยชน์หรือการรับสินบนหรือรับของหรือรับของกำนัลจากร้านค้าที่มีมูลค่าสูง	ลำดับ3 (ระดับความเสี่ยงปานกลาง = 5 คะแนน)

2.5 สรุปภาพรวมของผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

จากผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนของเทศบาลตำบลเหล่าปอแดงและการจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนสามารถสรุปได้ดังนี้

ลำดับที่1 อยู่ในระดับความเสี่ยงสูงมาก (ระดับความเสี่ยงสูงมาก=20 คะแนน)

มีความสำคัญที่ต้องรีบแก้ไขโดยศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องพบว่าเนื่องจากพนักงานจ้างส่วนใหญ่มีภูมิำเนาในพื้นที่จึงไม่กล้าปฏิเสธ ผู้บริหารควรกำกับดูแลและพนักงานเทศบาลและพนักงานจ้างถือปฏิบัติตามระเบียบและธรรมเนียมปฏิบัติของทางราชการและสร้างเข้าใจแก่คณะผู้บริหารหรือสมาชิกสภาเทศบาลเพื่อประโยชน์สูงสุด ขององค์กรเป็นสำคัญ

ลำดับที่2 อยู่ในระดับความเสี่ยงสูง(ระดับความเสี่ยงสูง=20 คะแนน) มีความสำคัญที่ต้องรีบแก้ไขโดยศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องพบว่าบุคลากรหรือผู้ปฏิบัติขาดการศึกษาระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อย่างสม่ำเสมอโดยเฉพาะอย่างยิ่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ.ศ.๒๕๖๐มีผลใช้บังคับในวันที่ 23 สิงหาคมเป็นต้นไป2560 รวมถึงขาดการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานหรือในสายอาชีพ ผู้บริหารจึงควรการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงานและให้บริการประชาชน

ลำดับที่3 การรับผลประโยชน์หรือการรับสินบนหรือรับของขวัญหรือรับของกำนัลจากร้านค้าที่มีมูลค่าสูงอยู่ในระดับความเสี่ยงปานกลาง (ระดับความเสี่ยงปานกลาง = 5 คะแนน)

มีความสำคัญที่ต้องรีบแก้ไขโดยศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องพบว่ามิผู้ประกอบการบางรายที่ยื่นข้อเสนอให้เงินรางวัลหรือของรางวัลที่มีมูลค่าสูงหวังผลประโยชน์ในการขายสินค้าหรือบริการในคราวถัดไปเพื่อผู้บริหารควรกำชับเจ้าหน้าที่ทุกคนให้ถือปฏิบัติตามกฎหมายหรือหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อนเกิดขึ้นภายในองค์กร

บทที่ 3

ผลการจัดการความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

3.1 ประโยชน์ของการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

1. บุคลากรเกิดความตระหนักถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในระบบงานหรือการปฏิบัติงานโดยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในระบบงานหรือการปฏิบัติงานให้ถูกต้องยิ่งขึ้น

2. หน่วยงานที่พบปัญหาความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

ได้มีการปรับปรุงแก้ไขกำหนดมาตรการหรือแนวทางการปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นในหน่วยงานเป็นฐานข้อมูลและองค์ความรู้สำหรับการบริหารและการปฏิบัติงานเพื่อลดปัญหาการคอร์รัปชันและเพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนมีประสิทธิภาพ และมุ่งปลอดจากการทุจริต

3.2 ปัญหาและอุปสรรคของการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

1. การวิเคราะห์ปัญหายังไม่ครอบคลุมทุกกิจกรรมที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน ทำให้บางกิจกรรมเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนอยู่ภายใต้กิจกรรม

2. การพบปัญหาความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ยังใช้ระยะเวลาในการดำเนินการปรับปรุงที่ล่าช้า ทำให้ในช่วงระยะเวลาดังกล่าว ยังคงมีการปฏิบัติงานตามแบบวิธีเดิม

3. หน่วยงานยังมองไม่เห็นปัญหาที่เกิดขึ้นที่จะส่งผลกระทบต่อบุคลากร หรือองค์กร จึงเกิดการเพิกเฉยหรือไม่ปฏิบัติตามแนวทางที่ถูกต้อง

3.3 แนวทางปรับปรุงแก้ไขความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

1. เร่งดำเนินการจัดอบรมหรือสัมมนา เพื่อให้บุคลากรทราบและตระหนักถึงหลักเกณฑ์การจัดจ้างให้ถูกต้องตามระเบียบ การศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้อง หรือบทลงโทษหากพบผู้กระทำการฝ่าฝืน หรือการหาช่องทางเพื่อกระทำการทุจริต

2. นำประเด็นความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน ที่มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงมาใช้เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน

3. กำหนดให้มีมาตรการหลักเกณฑ์ หรือแนวทางปฏิบัติ ที่เกี่ยวข้องชัดเจนเพิ่มมากขึ้น ในการปฏิบัติงาน ในด้านต่างๆโดยอาจกำหนดให้เป็นข้อตกลงการปฏิบัติราชการระหว่างผู้บริหารท้องถิ่น หัวหน้าทุกกอง เพื่อเพิ่มศักยภาพขององค์กรในด้านความโปร่งใสและปลอดจากการทุจริต
